

1585 2den Beh. af Lovf. sigtende til at fremme Lehnis o. s. v. Overg. i. fri Fordeindom. 1586

digste Maade, og at vi ved Bestemmelserne i denne § 21 let kunne komme ind paa en anden Vej, hvis Følger vi ikke kunne forudsee. Jeg kan derfor aldeles ikke følge den ærede 3die Landstingsmand for 1ste Kred. (Broch) paa hans Tankers Flugt. Det forekom mig, at han skabte en Phantastilstand, eller idetmindste, at han lod sig for meget paavirke af en Tilstand, som jeg virkelig slet ikke troer vil skabes, naar vi blive staaende ved Bestemmelserne i den ofte citerede Lov. Min ærede Ven fra 9de Kred. (Strup) har allerede saa klart og selvstændigt udviklet dette, saa at, hvad jeg vilde yttre derom, da jeg begjærede Ordet, er blevet overflødig. Jeg vil kun sige, at, dersom det Tilfælde indtræder, som jeg forøvrigt troer vil blive meget sjældent, at en Majoratsbesidder i Genhold til denne Lov vil lade sin Eiendom gaae over til fri Eiendom, saa er det Forste, han vil lade overgaae til fri Eiendom, Bøndergodset. Det vil nemlig ikke være af nogen Interesse for Majoratsbesidderen, naar han vil skille sig ved sit Majorat og lade det gaae over til Fremmede, da at blive fiddende med Bøndergodset, saa at jeg ikke troer paa den Fare for Fæstebønderne, som den ærede Rigsdagsmand udmalede, naar det patriarkalske Forhold blev opløst, naar den humane Godseier forlod dem og flyttede f. Ex. til Rom eller Neapel eller spjelgede i Ægyptens Kjødgylder og lod Godset bestyre ved en Bøndefoged; det troer jeg ikke paa nogen Maade paa. Vil Godseteren lade sin Eiendom realisere og drage bort til Udlandet, har han ingen Interesse af at sidde inde med Bøndergods, men vil snarest muligt søge at blive af med det; vil han derimod afløse sit Majorat paa den Maade, at han vil udstykke det mellem sine Børn, saa er jo Faren ikke tilstede, thi saa bliver jo Familien ved Godset. Faren er jo blot tilstede, forsaavidt han skulde overlade Hovedgaardene til en Fremmed og selv blive fiddende med Bøndemajoratet og tabe Interessesen derfor paa Grund af sin

Fraværelse. Jeg troer virkelig, at disse Fare ere blevne overdrevne, og at vi ikke af den Grund skulle lade os bevæge til at gaae ind paa Bestemmelserne i § 21, der som sagt kunne føre os videre i flere forskjellige Retninger, end vi ønske, baade det ene og det andet Parti her i Salen.

Justitsministeren: Det Spørgsmaal, som i nærværende Afsnit af Lovforslaget foreligger til Forhandling, er jo nærmest det, hvorvidt Thinget anseer det for rigtigt at, om jeg saa maa sige, binde an med Spørgsmaalet om, hvorledes Grundlovens Bestemmelse om Afgang til Modification skal kunne gennemføres med Hensyn til Fideicommissernes Bøndergods, eller om det mener at maatte gaae afveien derfor og erklære, at det ikke tør indlade sig paa Spørgsmaalet. Dette er Sagen. Den hele Tanke om at gaae afveien for Spørgsmaalet har naturligvis ikke været mig fremmed, thi den er jo ikke ny; den har jo ligget for ved tidligere lignende Lovforslags Behandling i det andet Thing. Ogsaa der gjorde den Tanke sig fra Bleres Side gjældende, at det var saa vanskeligt at binde an med det nævnte Spørgsmaal, at man hellere reent maatte opgive Forsøget derpaa og trække sig tilbage. Det har derfor aldeles ikke overrasket mig, at den samme Ulyst til at gaae i Slden, til at binde an med Sagen viser sig her i Landstinget. Spørgsmaalet er kun, om det er rigtigt at begynde med straf at vise denne Ulyst og med, inden Sagen er kommen til egentlig Forhandling, at erklære sig fallit. Det kan selvfølgelig ikke fra min Side møde nogen uovervindelig Modstand, dersom der virkelig her i Thinget skulde være en almindelig Erkjendelse af, at man ikke vil binde an med Spørgsmaalet, saa maa man lade det ligge. Men jeg har ikke fundet det rigtigt for mit Bedkommende at tage Sagen saa let og mageligt, som det ogsaa for mig vilde have været slet ikke at binde an med det omtalte Spørgsmaal, slet ikke at under-